

Een van de grootste agrarische bedrijven van Nederland betaalt mee aan bijeenkomsten van boerenactiegroepen waar volgens de minister ‘onjuiste informatie’ wordt verspreid

Enzo van Steenberghe

Veevoermultinational De Heus – een van de grootste agrarische bedrijven van Nederland – is medefinancier van informatieavonden waarop boeren door actie- en belangengroepen worden opgeroepen de stikstofplannen van het kabinet volledig af te wijzen en daar tegen te protesteren. Het bedrijf staat vermeld als sponsor op een presentatiesheet van een protestavond die *NRC* vorige week donderdag bijwoonde. In een e-mail bevestigt het bedrijf dat het „een financiële bijdrage heeft geleverd om enkele informatiebijeenkomsten mogelijk te maken”. Het ministerie van Landbouw stelt dat op deze avonden onjuiste informatie wordt gegeven over de gevolgen van de kabinetsplannen voor boeren.

De sponsoring van De Heus is opvallend, omdat de multinational – met als eigenaar een van de rijkste families van Nederland – geen steun heeft uitgesproken voor de [huidige boerenprotesten](#). De partijen die de informatieavonden organiseren – onder meer Agractie, de Nederlandse Melkveehouders Vakbond, de Nederlandse Vakbond Pluimveehouders en soms Farmers Defence Force – vormen de leidende krachten achter het sinds enkele weken hernieuwde protest.

Minister Jaimi van Essen (Landbouw en Natuur, D66) zegt in een reactie tegen *NRC* dat hij „van dergelijke grote spelers binnen de agrarische keten verwacht dat zij hun verantwoordelijkheid nemen.” Volgens Van Essen moeten grote agrarische ondernemingen „boeren op de juiste manier ondersteunen” om „uiteindelijk weer vergunningsverlening mogelijk te maken”. Hij zegt: „Het medefinancieren van informatieavonden waar onjuiste informatie wordt gedeeld, draagt daar mijns inziens absoluut niet aan bij.”

Boeren moeten volgens het plan hun stikstofuitstoot met bijna de helft verminderen, vlak bij kwetsbare natuur nog meer

Het landelijke protest bestaat uit trekkeroptochten en ‘zichtbaarheidsacties’ zoals omgekeerde vlaggen. Daarnaast worden informatieavonden georganiseerd waarop de actiegroepen boeren vertellen over de, in hun ogen, „desastreuze” kabinetsplannen. Bij sommige van de bijeenkomsten komen meer dan duizend boeren, loonwerkers en andere mensen uit het agrarische werkveld, bij andere bijeenkomsten gaat het om enkele honderden.

Eind juni kwam het kabinet met plannen om uit de zogenoemde stikstofcrisis te komen. Vanwege gerechtelijke uitspraken is Nederland verplicht op veel plekken de natuur te herstellen om weer activiteiten te mogen vergunnen waarbij stikstof wordt uitgestoten, zoals het bouwen van woningen. Boeren moeten volgens het plan onder veel meer hun stikstofuitstoot met bijna de helft verminderen, vlak bij kwetsbare natuur nog meer. Ook wordt het aantal dieren per hectare strenger gemaximeerd en wil het kabinet ‘stoppersregelingen’ voor boeren voortzetten.

[Lees ook](#)

[Koop de grond van stoppende boeren op en verpacht die aan jonge agrariërs, adviseert de SER](#)

Farmers Defence Force

De actiegroepen wijzen de plannen integraal af. Bovendien keren ze zich tijdens de avonden ook tegen boerenbelangengroep LTO en jongerenboerengroep NAJK, die met het kabinet praten over aanpassingen van de stikstofplannen. De actiegroepen vinden dat LTO en NAJK van tafel moeten stappen en in de actiemodus moeten komen.

Farmers Defence Force, algemeen gezien als de radicaalste actiegroep, wordt ook genoemd als organisator van een van de avonden die door De Heus werden medegefinancierd. Tijdens de avond zelf, in het Brabantse Almkerk, speelde FDF geen rol, maar bij de hernieuwde boerenprotesten heeft voorman Mark van den Oever de aandacht getrokken door een davidster met een 'B' op zijn shirt te plakken.

De Heus (vorig jaar een omzet van ruim 6 miljard euro, winst ruim 250 miljoen) wil niet zeggen hoeveel is bijgedragen aan de informatieavonden. Wel zegt een woordvoerder dat momenteel geen structurele financiële steun of donaties wordt gegeven aan belangengroepen van boeren en dat De Heus verder geen betrokkenheid heeft bij de bijeenkomsten.

„We snappen de zorgen van boeren en begrijpen dat ze demonstreren”, zegt de woordvoerder. „Ze mogen gebruikmaken van hun demonstratierecht, zolang dat binnen de wettelijke grenzen blijft.”

In een zeldzaam interview met het [Het Financieele Dagblad](#) wilde De Heus-topman Gabor Fluit begin dit jaar, voordat het kabinet met nieuwe stikstofplannen kwam, niet zeggen of het bedrijf hernieuwde protesten zou financieren. „Laten we vooral hopen dat er helemaal geen noodzaak is voor protesten”, zei hij toen.

[Lees ook](#)

[Ruim tien jaar geleden werd melkveehouder Arie een 'natuurboer'. Nu wordt naar zijn werkwijze gekeken als oplossing in de stikstofcrisis](#)

‘Actiebanier’ bij het hoofdkantoor

Grote agrarische bedrijven waren de afgelopen zeven jaar – sinds 2019 heeft Nederland diverse boerenprotestgolven gekend – vaker financieel betrokken bij de demonstraties. Anders dan nu ging dat openlijk. In 2022 publiceerde De Heus een persbericht waarin het steun uitsprak aan boeren en hing het een ‘actiebanier’ met de slogan ‘Trots op de Boer’ bij het hoofdkantoor. De woordvoerder zegt dat enkele jaren geleden inderdaad „beperkte financiële steun” is verleend aan acties, bijvoorbeeld voor de opbouw van podia.

Ook betrokken was in eerdere jaren het agrarische bedrijf ForFarmers (omzet in 2025: ruim 3 miljard, winst bijna 55 miljoen), dat actievoerders aan een communicatiebureau hielp en dat betaalde. Dat bureau maakte een plan voor de acties.

Er staat veel op het spel voor de bedrijven. De Heus haalt ongeveer een kwart van de omzet uit Nederland

ForFarmers heeft, zegt een woordvoerder, nu niet financieel bijgedragen. Wel heeft een lokale dealer meebetaald aan de informatieavond van de actie- en belangengroepen in het Brabantse [Almkerk](#), blijkt uit de sheet met sponsors. Dat is volgens de ForFarmers-woordvoerder „niet met goedkeuring” van dat bedrijf gegaan. Het kaasmerk Leerdammer, onderdeel van de Franse Lactalis Group, heeft ook meebetaald. Die firma reageert niet op vragen van *NRC*.

Er staat veel op het spel voor de bedrijven. De Heus haalt ongeveer een kwart van de omzet uit Nederland. Als boerenbedrijven verdwijnen of inkrimpen ziet de multinational een belangrijk deel van het afzetgebied verdwijnen.

[Lees ook](#)

[Na wekenlang protesteren keren boeren zich nu ook tegen elkaar. ‘En dat is nooit goed, dat speelt het kabinet alleen maar in de kaart’](#)

